

Udenrigsministeriet

Folketingets Grønlandsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Sag/ID Nr.
2021-32003

Enhed
ANA

Dato
28. september 2021

GRU alm. del – svar på spørgsmål 117 fra Aaja Chemnitz Larsen (IA) stillet den 9. september 2021.

Spørgsmål

Ser ministeren det som en juridisk og/eller moralsk forpligtelse, at Danmark fortsat bidrager økonomisk til Grønland i et omfang, der minder om bloktilskuddet, også efter en eventuel løsrivelse fra Danmark, i f.eks. en free association-model?

Svar

Danmarks forhold til og samarbejde med Grønland er baseret på gensidig tillid og respekt.

Det fremgår af selvstyrelovens § 21, stk. 1, at beslutning om Grønlands selvstændighed træffes af det grønlandske folk. Hvis der træffes en sådan beslutning, indledes der forhandlinger mellem regeringen og Naalakkersuisut med henblik på gennemførelse af selvstændighed for Grønland. Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at sådanne forhandlinger skal føres på en meningsfuld måde med henblik på faktisk opnåelse af en aftale, og at partnerne må bestræbe sig på gensidigt at imødekomme hinanden. Af lovbemærkningerne fremgår også, at der i en aftale mellem regeringen og Naalakkersuisut vil skulle træffes bestemmelse om en række spørgsmål, som må afklares i forbindelse med grønlandsk selvstændighed, og at der i en aftale vil kunne indgå bestemmelser fx om økonomisk støtte og om danske myndigheders evt. administrative bistand til de grønlandske myndigheder. Resultatet af sådanne forhandlinger kan i sagens natur ikke gives på forhånd.

I selvstyrelovens forarbejder, herunder konkret grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning om selvstyre i Grønland, indgår der endvidere et notat fra Udenrigsministeriet af 24. februar 2005, der

forholder sig til spørgsmålet om, hvilke rettigheder og forpligtelser der efter folkeretten vil gælde mellem Grønland og Danmark, såfremt den grønlandske befolkning måtte beslutte sig for selvstændighed. I notatet behandles bl.a. forskellige emner, der kan tænkes at indgå i forhandlinger om selvstændighed, hvis Grønland fremsætter ønske om det, og hvor det gælder, at begge parter står frit, og hvor folkeretten ikke indeholder krav om faste fremtidige samarbejder. Økonomisk støtte er ét af disse emner, der berøres i notatet:

”Der er efter folkeretten intet krav på, at økonomisk støtte – heller ikke i form af bloktilskud – helt eller delvist bevares (eller nedtrappes efter en særlig model) efter opnåelse af selvstændighed. Dette gælder også selvom tilskuddet måtte udgøre en væsentlig del af det pågældende områdes økonomiske grundlag. Hvis der ikke aftales en særskilt ordning om opretholdelse eller afvikling af bloktilskud, vil Grønland ikke efter ikrafttrædelse af en selvstændighedstraktat have et folkeretligt krav på sådanne tilskud.”

Et andet emne, som behandles i førømtalte notat fra 2005, og som kan indgå i forhandlinger om selvstændighed, hvis Grønland fremsætter ønske herom, er associering med Danmark. I forhandlinger om dette emne står parterne også frit, og der er ikke efter folkeretten krav om fremtidigt samarbejde. For så vidt angår spørgsmålet om fri associering, som er et begreb, der næppe i folkeretten har en helt fast betydning, konkluderes det: ”Folkeretten indebærer således ikke nogen ret for Grønland til at opnå fri associering med Danmark.”

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod